

Kristi Förklarings dag i nådens år 2020 - Åke Malander (ELBK)

Introitus Psalm 21, Gt 2 Mos 3:1-10, Ep 2 Petr 1: 16-18, Ev Matt 17: 1-9, III Matt 17: 9-13

I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn!

Vår käre himmelske Fader: Låt Kristi ord och gärningar vara vårt förklaringsberg, där "Kristus för oss" strålar fram, så att Kristus och hans evangelium får trösta och styrka oss i anfäktelser och lidanden och svårigheter i alla våra dagar. Låt oss alltid få behålla dina heliga sakrament i våra församlingar. Hjälps alla kyrkans tjänare att rätt och troget förvalta nådens medel, till gagn och salighet för oss alla. Amen.

Idag firar vi Kristi Förklarings dag. Genom den uppenbarelse som de tre apostlarna får vara med om blir det förklarat, blir det klart för dem, och för oss, vem deras Mästare, Jesus av Nasaret, egentligen är. De får skåda vad de redan trodde, vad de anat och förstått. Denna söndag är en festdag med vit kyrkoskrud och kanske den nicenska trosbekännelsen. Nåja, när den evangeliska mässan får komma till sin rätt i all sin rikedom är den väl alltid fest och högtid för en kristen, ja en försmak av den himmelska gudstjänsten.

Vi låter dagens bibelläsningar samla våra tankar kring en dubbel fråga

Vem är Kristus och vad betyder han för oss?

Det blir förklarat för oss vem Jesus Kristus är

De inledande orden, "Sex dagar därefter" kan möjligen betyda sex dagar efter bekännelsen vid Cesarea Philippi. Där hade Petrus bekänt: "Du är Messias, Kristus, den Levande Gudens Son." Då gav Herren Petrus rätt: "Salig är du Simon, Jonas son, ..." Och från den stunden började han förkunna för dem om sitt lidande, sin död och uppståndelse. Vad Petrus och de andra lärjungarna då bekände det bekräftas nu – inför deras ögon och öron. Petrus, Jakob och Johannes får här, för en kort stund, se och höra att deras tro inte är en tom önsketro utan en bräddfyllt verklighetstro. De får här på berget se att Kristus mitt i sin ringhet och förnedring samtidigt är den Sanne Guden.

Hans gudomliga glans och härlighet är ju eljest liksom beslöjad av hans tjänaregestalt, även om den ibland skiner igenom och kan anas i hans ord och gärningar: aldrig har någon talat med makt och myndighet så som han talar, aldrig har någon gjort sådana tecken och under som han gör. Men nu, här på förklaringsberget, lyfts slöjan undan en aning, och så förkunnas Kristi gudom både i åskådning och genom rösten från himmelen. En vecka tidigare förkunnades vem Kristus är av en mänsklig stämman då Petrus sa: "Du är Messias, den Levande Gudens Son." Idag ljuder den Levande Gudens röst: "Denne är min älskade Son" och bekräftar därmed från himmelen apostlarnas bekännelse.

När apostlarna senare går ut i världen och predikar Kristus och i sina brev till de unga kristna församlingarna, och till oss, utlägger, förklarar och försvarar den kristna tron, då hänvisar Petrus bland annat till denna händelse (i sitt andra brev, dagens episteltext).

Enligt Mose ska "var sak avgöras efter två eller tre vittens utsago" (5 Mos 19). Här var nu tre vittnen, tre var apostlarna som var med: Petrus, för vilken Jesu tal om lidande, kors och död var en stötesten (han blev judarnas apostel), vidare Jakob, som blev den förste av 12 apostlarna som fick besegla sitt vittnesbörd med sitt blod, och som alltså blev den förste av dem att på nytt få skåda sin Herre och Mästare i den gudomliga härligheten, och så Johannes, som kom att bli den främste förkunnaren av Jesu gudom – Kristus är den sanne Guden som blivit människa och vår broder. Johannes som blev den siste av dem att lämna detta jordiska och som också (såvitt vi vet) var den ende av apostlarna som inte led martyrdöden. Till dessa tre kommer ytterligare ett vittne, ett som är förmer än mänskliga vittnesbörd, Fadern som med en röst från himlen själv betygar vem Jesus är.

Det blir förklarat vad Kristus betyder för oss

Nu är det inte bara sanningen om Kristi person som omvittnas på förklaringsberget, här uppenbaras faktiskt även *varför* Gud blev människa. Där på berget visade sig också Mose och Elia och samtalade med Jesus. Vad de talade om nämner inte Matteus och inte heller Markus, men av Lukas får vi veta: de samtalade med Jesus om hans död, som han skulle fullborda i Jerusalem. Och just detta var ju vad Herren hade börjat förkunna för lärjungarna den sistförlidna veckan. Och nu förkunnas här av Mose och Elia, dvs av Lagen och Profeterna, samma budskap, samma förkunnelse: Skriftens kärna och stjärna, Jesus Kristus och honom som korsfäst!

Från detta berg ska han snart gå till ett annat berg, till Golgata. Lagen och profeterna vittnar alltså om honom och de vittnar samstämmigt att själva huvudsumman i hans liv är hans lidande, död och uppståndelse. Kristus är kommen i köttet – Gud har blivit människa – för att ge sitt liv till lösen för de många. En ska dö i

allas ställe. Den Kristus som här låter något av sin Gudom stråla fram förkunnas av Skriften samtidigt som *"Guds lamm som borttar världens synd"*. Kristi Förklarings dag framställer inte bara Jesus Kristus som sann Gud utan även honom som sann Människa och vår Broder.

Så blir denna festdag en angelägenhet inte bara för tre apostlar utan för oss alla, för dig och mig, ty i *"världens synd"* är även alla dina och mina synder medräknade. När nu Mose och Elia här talar om **Herrens död** så förkunnar de därmed just vad som är grund och orsak, ja enda grund och orsak till vårt eviga liv. Vi sjunger i psalmen 902: *"Sin härlighet han döljer, Från berget går han ner Och Faderns vilja följer, Till korset sig beger. Där skall han tuktrad bliva Av Gud, fast Gud han är, Ja, Gud skall övergiva Den Son, som han har kär."* Visst kan det vara svårt för oss att förstå, att Kristus där på korset verkligen var övergiven av Gud, men låt oss då betänka: om han inte hade blivit övergiven dessa timmar på korset, vem tror du då hade måst bli övergiven i evighet och förkastad från Guds ansikte? Han var sannerligen övergiven av Gud – i vårt ställe. Så blev resultatet det glada budskap, det evangelium, som vi besjunger i sista versen: *"På Golgata förlåter Han alla syndare."* Alla syndare, alla!

Jesus Kristus och hans betydelse förkunnas för hela världen

Idag läste vi ju inte bara vad som hände uppe på berget utan även om deras samtal när de går ned från berget. Allt detta som de sett och hört på berget fick de inte berätta om förrän efter hans död och uppståndelse. Det ligger alltid för den gamla människan, den onda människonaturen, att vilja missbruka uppenbarelser av detta slag – andlig nyfikenhet, drömmar om ett jordiskt gudsrrike, önskan om en salighet utan omvändelse och pånyttfödelse. Vi kan erinra oss hur man vid ett tillfälle ville med våld göra Jesus till kung, göra honom till en jordisk kung istället för att tillbedja honom såsom den Konung han är. Därför skulle detta inte förkunnas förrän det kunde sättas in i sitt rätta sammanhang: korset och den tomma graven. Men därefter, när detta är fullbordat, ska apostlarna predika evangelium om Jesus Kristus och honom som korsfäst öppet ut över hela världen, intill tidens slut. Med anspelning på julevangeliets välkända ord kunde vi säga: Vid den tiden utgick från Konungarnas Konung, Jesus Kristus, ett påbud att hela världen skulle evangeliseras. Då gick lärjungarna ut i städer och byar och förkunnade det glada budskapet – det anstötliga och dåraktiga 2 budskapet. Och se, denna predikan fortsätter än idag; apostlarna och deras generation dör men deras predikan fortsätter genom det apostoliska predikoämbetet.

Samtidigt kommer de tre här med en undran: de skriftlärda säger ju att Elia först måste komma. Och det är ju helt rätt, det står så skrivet. Men hur går då detta ihop? Om Jesus är Messias så måste ju Elia redan ha kommit, eller om Elia ännu inte har kommit kan väl Jesus inte vara deras Messias! Stämmer inte Skriftens utsagor överens? Deras undran är inte så långsökt. Mänskliga utläggningstraditioner kan av och till skapa oklarhet, men Jesu ord däremot skapar alltid klarhet. Skriftens ord stämmer alltid, men de skriftlärdas ord stämmer inte alltid, så var det då och så är det än idag. Profeten Malakis utsaga gick i uppfyllelse i och med Johannes Döparens framträdande, men han motsvarade inte deras föreställningar och förväntningar, och därför blev man blind för vem Johannes var. Därför måste han även svara "Nej!" på deras fråga om han var Elia; han var inte den Elia de tänkte sig. Det visade sig här som alltid: för den som inte vill se är ingenting uppenbart, då är man blind såväl för Johannes som för Jesus själv.

Men, kära vänner, nu har Jesus både dött och uppstått. Nu ska detta predikas för all världen, för både judar och hedningar. Nu förkunnas det även för oss. Herren har utgjutit sin godhet även över oss. Vi är döpta i Jesu namn, vi får höra Ordet förkunnas, både lag och evangelium, vi blir avlösta, vi får med vår egen mun ta emot odödlighetens läkemedel, Kristi lekamen och blod, utgiven, utgjutet – till syndernas förlåtelse. Och vårt gensvar kan inte bli annat än trons tillbedjan av den förklarade Kristus, och därvid är det inte bara och inte ens i första hand Allhärskaren vi tillber, utan framför allt tillber vi Guds Lamm som burit och borttagit hela världens synder, dina synder och mina. Som hans saliga lärjungar har vi idag fått ta del av hur Kristus som Profeten visat oss på både Kristus som Konungen och Kristus som Översteprästen. Till detta säger vi: Amen. Det är visst och sant.

Ditt Ord låt oss behålla I tid och evighet, Låt det få uppehålla Din dyra kristenhet. Den tro hos oss bevara, Som hoppets stjärna är, Ditt eget ord försvara I jämmerdalen här.